B0B13KEO

Konstrukce a realizace elektronických obvodů

Michal Brejcha brejcmic@fel.cvut.cz

ČVUT v Praze, FEL

Praha, 2020

Obsah

- 1 Bezpečnost
- 2 Náplň cvičení
- 3 Instalace KiCAD

Téma

- 1 Bezpečnost
- 2 Náplň cvičení
- 3 Instalace KiCAD

Základní pravidla bezpečnosti

- Vstup do laboratoří a práce v laboratoři jsou dovoleny jen za přítomnosti učitele.
- Manipulace s přístrojovým vybavením laboratoře je dovolena jen v prostorách laboratoře.
- Zapínání laboratorních stolů (případně jiných zařízení nn) je dovoleno jen se souhlasem a dohledem učitele.
- Laboratorní stůl nebo celou laboratoř je dovoleno (jste povinni) kdykoliv vypnout bez výstrahy v případě hrozícího nebezpečí. "BEZPEČNOSTNÍ TLAČÍTKA"

Omezení a předpisy

- V laboratoři není dovolena konzumace potravin,
- z laboratoře není dovoleno odnášet jakékoliv přístroje a vlastní přístroje je možné použít (připojit na napájení, měřit s nimi apod.) jen po dohodě s učitelem,
- není dovoleno používání mobilních telefonů v průběhu výuky uvnitř laboratoře, pokud se nejedná o případ tísňového volání,
- studenti jsou povinni dodržovat zásady protipožární ochrany,
- závady na zařízení je nutné ihned hlásit vyučujícímu.

Rizika

- Úraz elektrickým proudem: práce s nn, přítomnost nekrytých svorek na laboratorním stole.
- Popáleniny: páječka pájení, chybný návrh horká součástka.
- Řezné nebo tržné rány: odizolování vodičů pomocí nože, rozšiřování vrtaných otvorů.
- Otrava nebo poleptání chemikáliemi: použití rozpouštědel při mytí pcb, použití chemie při pájení.

Univerzální postup v případě nebezpečí

- Zajištění bezpečnosti: rozpojení elektrického obvodu (bezpečnostní tlačítka), odpojení přítomných přístrojů, uzavření příp. odstranění nebo zabránění šíření (louže - těkavé látky) chemických látek
- První pomoc postiženému: chlazení popáleného místa studenou vodou, zastavení krvácení, umělé dýchání, nepřímá srdeční masáž.
- Upozornění lektora (zodpovědného pracovníka laboratoří), na vzniklou situaci.
- 4 Přivolání lékařské pomoci (tel.: 155), uvědomění vrátnice (tel.: 2222).

Požární bezpečnost - povinnosti

- Počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení
- Neomezovat přístup k rozvodným zařízením elektrické energie a k uzávěrům vody a topení.

Požární bezpečnost - zdolávání požáru

- Hlasitým opakovaným voláním (HOŘÍ!) vyhlásit požární poplach pro své okolí.
- Provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob.
- Uhasit požár, jeli to možné, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření.
- 4 Ohlásit neodkladně na určeném místě zjištěný požár ev. zabezpečit jeho ohlášení (tel.: 150).
- Ostatní osoby opustí spořádaně budovu a soustředí se na shromaždišti. V době požárního poplachu je přísně zakázáno používat výtah!

Téma

- 1 Bezpečnost
- 2 Náplň cvičení
- 3 Instalace KiCAD

Osnova cvičení

- 1 Úvod. Bezpečnostní předpisy. Zadání témat.
- Praktické provedení elektronického obvodu nebo jeho části, dislokace součástek, obvod na nepájivém poli.
- 3 Prezentace elektronických obvodů zamýšlených k výrobě
- 4 Návrh DPS programem KiCAD
- 5 Návrh DPS programem KiCAD
- 6 Ověření funkce určité části obvodu v laboratoři
- Kontrola návrhů, podkladů a generování výrobních dat pro výrobu (nutný hotový návrh)
- 8 Specifické vlastnosti elektronických součástek
- 9 Vrtání DPS, kontrola DPS, úpravy DPS do krabiček
- Realizace elektronického obvodu pájení
- 11 Uvádění elektronického obvodu do provozu
- 12 Ověřování funkce obvodu a měření
- 13 Závěrečná zpráva
- 14 Zápočet

Zápočet

- Předvést funkci výrobku,
- odevzdat zprávu o výrobku:
 - Název výrobku, jméno studenta, datum.
 - Úplné zadání (funkce, parametry, rozsahy apod.).
 - Popis funkce, výpočty obvodů, schéma zapojení.
 - Otisk DPS, osazovací schéma.
 - Rozpiska součástek.
 - Výsledky měření.
 - Zhodnocení.

Výroba elektronického obvodu

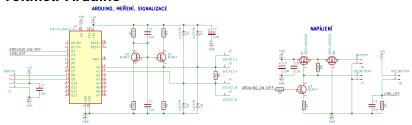
- DPS vyrábí a platí škola,
- součástky kupuje student.
- Návrh obvodu lze získat od jiného autora např. knížka, web...
- Pokud již existuje dps, lze ji použít pro inspiraci, nicméně předpokládají se vlastní úpravy řešitele a hlavně její překreslení v návrhovém programu.

Vlastnosti zadání

- Obvod s minimálně 30 součástkami,
- převážně THT montáž (jednovrstvý plošný spoj nebo dvouvrstvý bez prokovů),
- napájení výhradně malým napětím,
- vyhýbejte se programovatelným součástkám,
- pokud chcete procesor, tak Arduino (snadné ověření funkce obvodu),
- jen nízkofrekvenční obvody,
- na relativně malé výkony.

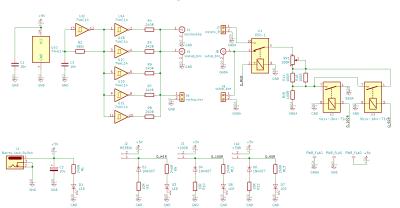
Příklad jednoduchého obvodu >30 součástek

Voltmetr Arduino

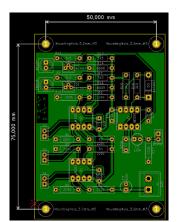
Příklad jednoduchého obvodu >30 součástek

Měření charakteristické impedance kabelu

Příklad jednoduchého obvodu >30 součástek

Signalizace ztráty napájení

Co potřebuji na příští hodinu?

- Schéma zapojení obvodu, který chci vytvořit (na papíře).
- Seznam parametrů obvodu, např.: napájecí napětí, vstupní a výstupní impedance, typ zátěže, generované frekvence, atd.
- Seznam součástek GME.

Poznámka:

Minimálně je potřeba mít schéma zapojení obvodu, zbytek můžeme vypracovat na hodině.

Co je v nabídce, když nemůžu na nic vlastního přijít?

Následující témata je si nutné zamluvit a **obvod se odevzdává** (neplatíte součástky). Obvody budou složit ve cvičení jiných předmětů nebo jiným kolegům.

- 1 Obvod měření charakteristické impedance kabelu.
- Napájecí bateriový zdroj 150 V.
- 3 Přepínatelná zátěž (50 W).
- 4 Budící obvod pro ovládání krokového motorku.

Téma

- 1 Bezpečnost
- 2 Náplň cvičení
- 3 Instalace KiCAD

Stažení návrhového systému KiCAD

url: http://kicad-pcb.org/

sekce: download

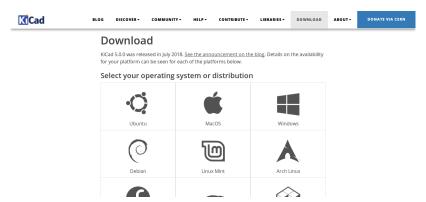
Schematic Capture
With the schematic editor you can create your

Post 5.0 notes Mon, Jul 30, 2018

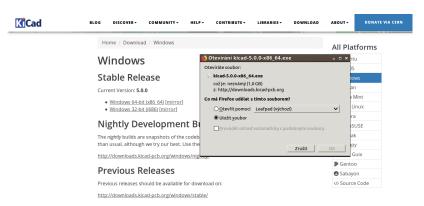
Výběr operačního systému

- instalace windows již obsahuje všechny knihovny
- v případě ubuntu je třeba přidat ppa, aby se stáhla poslední verze KiCAD 5.1.6.

Stažení instalačního souboru

stáhnout aktuální stabilní verzi 5.1.6.

Instalace - Windows

Vhodný návod v podobě videa na youtube:

https://www.youtube.com/watch?v=Cu2VIXy-PzM

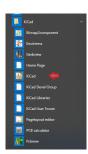
Poznámky:

- poklepat na stažený instalační soubor
- v prvním okně zvolit další,
- 3 vše ve volbě součástí nechat zaškrtnuté, jen v případě jazyků zrušit vše kromě češtiny a angličtiny,
- zvolit další a přejít do nastavení umístění, umístění doporučuji nechat původní předepsané,
- 5 zvolit další a nechat proběhnout instalaci

První spuštění

Po instalaci se v nabídce start objeví několik nových programů:

- KiCad
- Eeschema
- Pcbnew
- Gerbview
- PCB calculator
- Pagelayout editor

Vždy spouštíme KiCad, chceme pracovat s projekty.

První spuštění

Při prvním spuštění se program dotáže na tvorbu a umístění souboru **sym-lib-table**. V tomto případě nechte doporučenou první volbu.

